GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 1.

W Niedzielę Dnia 4. Stycznia 1807.

Z Wiednia d. 27. Grudnia.

J. C. K. Apostolska Mość iako Głowa Nayiaśnieyszego panuiącego Domu Austryackiego i prawem starszeństwa tron Austryackiego Cesarstwa posiadaiący, uznał zapotrzebne rozciągnąc odtąd na wszystkich swych Braci i siostry godność i tytuł Cesarzowiczow i Cesarzowiczowien, które dotąd na mocy naywyższey pragmatyczney ustawy pod d. 11 Sierpnia 1804 rozciągały się tylko do iego potomstwa oboiey płci i następcy tronu.

W dzień S. Szczepana d. 26 t. m. udali się Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość, z Arcy Xiążętami Janem, Rainerem i Rudolfem, z Synami zmarłego Arcy Xcia Ferdynanda i całym dworem na nabożeństwo do Metropolitalnego kościoła S. Szczepana, gdzie znaydował się iuż magistrat, szkoła głowna, i t. d.

D. 24 Grudnia po południu umarł w tuteyszey stolicy na wodną puchlinę Arcy Xiążę Jmć Ferdynand, Krolewicz Węgierski i Czeski, Arcy Xzę Austryi, &c. stryy panuiącego Cesarza Jmć i Króla. Rodził się d. 1 Stycznia 1754, a d. 15 Października 1771 zaślubił się z Xiężniczką Maryą Beatryxą, corką Herkulesa III. Xcia Modeny, Reggio i Mirandola. Uroczyste pochowanie iego ciała w grobie familii Cesarskiey w kościele Kapucynow nastąpi dziś d. 27 Grudnia. Załoba noszona będzie przez 42 dni z następuiącemi odmianami: przez 28 dni, od 27 Grudnia r. b. do 23 Stycznia 1807 nosić będą mężczyzni Nayiaśnieyszego Domu, tudzież C. K. radcy, szambelani, dwor, &c. czarne sukienne suknie z batystowemi mankietkami, czarne szpady i sprzączki; przez 14 zaś ostatnich dni te same suknie z korunkowemi &c. mankietkami, złote lub srebrne szpady i sprzączki, i białe pończochy. Płeć żeńska Nayiaśnieyszego Domu, Damy dworskie, &c. przez pierwsze 28 dni czarne gładkie gredytorowe lub atłasowe suknie, czarne czepki z białemi oblamkami, czarne fachlarze, trzewiki, &c. a przez ostatnie 14 dni takie same suknie, z białym ubiorem na głowę, białe fachlarze i trzewiki.

J. C. K. Mość raczył udzielić nayłaskawiey godność C. K. szambelanow Hrabiem Józefowi Kuropatnickiemu, Eugeniuszowi Haugwitz, i Karolowi Zichy, Baronem Walterskirchen i Veyder.

Kapitana 10 liniiowego regimentu (dawniey Margrabi Anspachskiego, a teraz Mitrowskiego, Filipa Weber, raczył J. C. K. Mość przez nayłaskawszy wzgląd na 36 letnią iego

pilną służbę wynieść z całem iego potomstwem do godności szlachectwa z uwolnieniem od taxy.

Z Zemlina d. 15. Listopada.

Poszczęściło się nakoniec Serwianom opanować Belgrad. Od początku tego miesiąca zachodziły codziennie między Serwiianami i Belgradzką załogą uporczywe potyczki, gdy tym czasem nadciągały zewsząd Serwiianom posiłki. D. 12 strzelano przez cały dzień aż do poźniey nocy do miasta, gdzie wiele zapaliło się domow, a d. 13 pod walecznym Jakobem Czarapits wzięte miasto i niższa twierdza szturmem zostały. Wyższa atoli twierdza znayduie się ieszcze w ręku Chresalow. Po zdobyciu miasta, usypali natychmiast Serwiianie battery przeciw wyższey twierdzy, i do dnia dzisieyszego mocno tam strzelaią. Załoga wyższey twierdzy broni się zapamiętale, i podług nadeszłey dziś po południu wiadomości został Wodz Czarapits Turecką armatną kulą ugodzony i na mieyscu zabity. Serwiianie tak dalece rozgniewani śmiercią swego wodza zostali, iż iutro chcą przypuścić szturm do wyższey twierdzy.

Lubo zerwane zostały układy o pokoy w Semendryi, przedłożony iednak iest rozeym między Turkami i Serwiianami ieszcze do 3 tygodni. Muhasil-Effendy poiechał do Konstantynopola, i przyrzekł, iż przełoży W. Sułtanowi położenie rzeczy i starać się będzie nakłonić go do pokoiu z Serwiianami. Warunki, pod któremi Serwiianie chcą zawrzeć pokoy, maią bydź następuiące: Serwiia ma składać niepodległe Xięstwo, płacić Porcie 2500 kies rocznego haraczu, obierać sobie Xięcia, a Porta ma zapłacić wszystkie dotąd na prowadzenie woyny od Serwiianow zaciągnione długi.

Serwiyski dowodzca Millοie przyiechał tu z Mitrowic, dla poczynienia z tuteyszemi kupcami nowych układow handlowych.

Z Fianny d. 15. Grudnia.

Francuzkie woyska powracaią w małych oddziałach z Dalmacyi do Włoch i Friulu, ponieważ w całey Dalmacyi panuie spokoyność.

Na d. 2 t. m. zwołany do Zara został na mocy Cesarskiego wyroku ziazd deputowanych Dalmacyi, który jeneralny Proweditor P. Dandolo, uroczyście otworzył, dla naradzenia się z niemi względem dobra całey prowincyi. Nie brakowało na tym zieździe tylko deputowanych z Kattaro. W Zara będzie teraz nowa uczona szkoła założona.

Ciepła pora do tych czas nam służy, co iest wielkim dobrodzieystwem dla ubogiey klassy ludu, ponieważ ma przynaymniey sposobność przy teraźnieyszey drożyznie na pożywienie zarobić.

Z Londynu d. 16. Listopada.

Mowią, że Sydney Smith iest odwołany od dowodztwa w wodach Sycyliyskich, a na iego mieysce nastąpił Admirał Jarvis. Wiemy, że Sydney Smith nigdy nie zgadzał się z Jenerałami dowodzącemi J. K. Mci woyskami w Sycylii. Jenerał Stuart i Fox brzydzili się bardzo rozboyniczą i morderską woyną, którą Sidney Smith w Kalabryi wzniecił.

Z Paryża d. 7. Grudnia.

Dalszy ciąg umieszczonych w Monitorze urzędowych pism względem zerwania układow o pokoy między Angliią i Francyą.

Nro. 5.

Nietylko ia, Mci Panie, ale każdy rozumny człowiek uznać musi, iż prawdziwą potrzebą Francyi iest pokoy, a z tem rządzący nią całą swoią chwałę zakładać powinni na otrzymaniu onego. — Prawda, iż mnożą się dzisiay ... się na wzaiem, ale na niebo się teraz przy·

dało rozbierać przyczyny tego oskarżania. Pragniemy rownie iak wy rowności. Nie sądziemy się bydź wcale obowiązanemi sprawiać się z tego, co w domu czyniemy, i zasada wzaiemności, którą JW. Pan proponuiesz, zdaie się bydź w tym względzie słuszną i rozumną — Nie można zaprzeczyć, iż gruntowne są WPana uwagi względem nieprzyzwoitości nietrwałego pokoiu dla Francyi; lecz niemniey byłby dla nas podobny pokoy szkodliwy. Jest to podobno naturalną rzeczą, iż każdy narod powiększa w podobnych zdarzeniach swe niebezpieczeństwa, lub przynaymniey bliżey ie i bystrzeyszem okiem niżeli obce postrzega. — Co się tycze pośrednictwa obcego mocarstwa, potrzeba wiedzieć, iż co do woyny lub pokoiu między Francyą i Anglią, Rossya nie może bydź iako obce mocarstwo uważana, ponieważ zostaie w przymierzu z Anglią, a w woynie z Francyą, z tey nawet przyczyny w liście moim proponowałem Imperatora Alexandra iako stronę, nie zaś iako pośrednika. — JWPan przyznaiesz na końcu swego listu, iż pokoy powinien bydź chwalebny nie tylko dla Francyi i Anglii, ale nawet dla ich sprzymierzyńców. Jeżeli tak iest, tedy zdaie się bydź rzeczą niepodobną, aby z powodu ścisłego związku, który pomiędzy obiema rządami zachodzi, rząd Angielski mogł bez przystąpienia Rossyi i lub naymnieyszego zezwolenia, czynić inne, iak tylko tymczasowe układy. —— Co się tycze nietykalności i niepodległości Porty Ottomańskiey, żadney nie będzie w tem trudności, ponieważ to obie strony zarowno interessuie. — Bydź to może prawdą, iż siła lądowa Francyi w porownaniu reszty Europy, nie wyrownywa naszey przewadze na morzu, iednak nie można tego wiecey taić, iż chcieć całą Europę przeciw Francyi skoiarzyć, byłoby żądać rzeczy niepodobney. Z resztą obawiać się przymierza między Anglią i Rossyą (dwoch mocarstw, ktòre naymniey są zdolne do attakowania Francyi na lądzie) zdawałoby się za daleko i wcześnie posuwać boiaźń. Pośrednictwo Rossyi nie może także bydź uważane iako utworzenie kongressu, gdyż rzecz będzie tylko między dwiema stronami, to iest z iedney strony Anglia i Rossya, a z drugiey Francya. Kongress nie byłby wszelako od rzeczy, gdyby się umawiaiące strony po podpisaniu przedugodnych warunkow na niego zgodziły; lecz to iest tylko życzenie, zależące od woli i przyiacielskich chęci umawiaiących się stron po ułatwieniu głownieyszych punktow. — Wyłożyłem więc, Mci Panie, znaywiększą, ile bydź może, iasnością uczucia Angielskiego ministeryum względem podanych przez JWPana przedmiotow, i śmiem sobie pochlebić, iż ieden tylko istotny punkt do ułatwienia eszcze pozostaie. Lecz iak tylko z strony WPana rządu nastąpi zezwolenie, iż możemy tymczasowe czynić układy, poki Rossya nie ześle swego pełnomocnika, potem łącznie z nim rzecz prowadzic, nie spoźniemy ani iednego dnia do rozpoczęcia układow w mieyscu i kształcie, iakie obie strony uznaią za dogodne do przyśpieszenia i dopięcia pożądanego celu. Mam honor zostawać, &c.

Podp. *K. T. Fox.*

Nro. 6.

W Paryżu d. 16. *Kwietnia* 1806. "Mci Panie! Właśnie odbieram rozkaz od J. C. K. Mci, ktòremu nie zaniedbałem przełożyć list, ktorymeś mnie JWPan zaszczycić pod d. 8 t. m. raczył, do odpisania Mu. — Zdaie się J.C.K. Mci, że chociażby nawet, iak WPan zezwalasz, przyięta była zasada rowności, tedy kształt układow, przy ktorym WPan obstaiesz, nie zgadza się w cale z tą zasadą. Jeżeli

między dwiema rownemi mocarstwami żąda iedno z nich pośrednictwa trzeciego, tedy znosi tem samem sprzyiaiącą słusznemu i wolnemu wyłuszczeniu ich interessow rownowagę. Jest więc oczewistą rzeczą, iż nie przestaie na korzyściach i prawach rowności. Poważam się atoli wierzyć, Mci Panie, iż zwracaiąc się po ostatni raz do tego przedmiotu potrafię JWPana przekonać, że Rossya żadnym prawem i z żadnego powodu nie powinna do proponowanych między Francyą i Angliią układow należeć. — Gdy woyna między obiema kraiami wybuchnęła, zostawała Rossya z Francyą w pokoiu. Woyna ta nie odmieniła w cale zachodzących między nią i nami stosunkow. Z początku proponowała swoie pośrednictwo; ale gdy pożniey przez okoliczności, które w cale nie należą do woyny, która nas różni, nastąpiła oziembłość między gabinetami Petersburskim i Tuilleri, osądził Imperator Alexander za potrzebne przerwać swe polityczne stosunki z Francyą, oświadczaiąc razem naywyraźniey, iż nie ma w cale zamiaru mięszać się do naszych porożnień z Angliią. — Nie pamiętamy, aby postępek Rossyi od tego czasu uczynił iakową odmianę w tem postanowieniu. Zawarł prawda z wami traktat przymierza; lecz ten traktat, iak łatwo widzieć można, ponieważ był publicznie ogłoszony, nie ściągał się w cale do woyny od 2 lat między nami i Angliią trwaiącey, ale miał inny cel i przeznaczenie. Traktat ten był układem w cale różney, obszernieyszey i powszechnieyszey woyny, niżeli była pierwsza. Z tey woyny zrodziła się trzecia koalicya, w którey Austrya była głowną, [a Rossya posiłkową siłą. Angliia należała tylko do tey woyny z układania planu; nigdy zaś jey sił nie widzieliśmy połączonych z iey sprzymierzyńcami. Rossya pokazała się tylko w niey znienacka. Przez żadne atoli oświadczenie nie uwiadomiła nas, że z nami iest w woynie, i dopiero na placu bitwy, gdy trzecia koalicya była rozproszona, dowiedzieliśmy się, że Rossya do niey należy. — Gdy J. K. Mość W. Brytanii wydawał woynę Francyi, miał swoy cel, i ten wyiawił w swem wypowiedzeniu. Cel ten oznaczał gatunek woyny. Lecz 18 miesięcy pożniey sprzymierzywszy się J. K. Mość z Austryą, Rossyą i Szwecyą miał inne przed oczyma cele; nowa zrobiła się woyna, do którey powodow szukać należy w urzędowych pismach wchodzących do niey mocarstw. W tych powodach widzieć można było interess Anglii. Obie wszelako te woyny nie maią z sobą związku: Angliia nie należała w prost do zakończoney dopiero, a Rossya nie należy ani w prost, ani ubocznie do toczącey się ieszcze. Nie ma więc gruntowney przyczyny dla czegoby Angliia nie mogła sama zakończyć woyny, którą samą rozpoczęła. — Gdyby J. C. K. Mość przyiął teraz podstawę układania się z Angliią wspólnie z nowym iey sprzymierzyńcem, przyznałby tem samem, że ieszcze utrzymuie się trzecia koalicya, że woyna w Niemczech nie iest ukończona, i że woyna, którą Francya przeciw Anglii prowadzi, iest ta sama; przyiąłby oraz za podstawę do układow warunki P. Nowosilcowa, które zadziwiły Europę i poniżyły charakter Francuzow, i z zwycięzcy koalicyi postawiłby się Cesarz dobrowolnie w rzędzie zwyciężonych. Cesarz ukończył iuż wszystko z koalicyą, ma owszem prawo nie uznawać stosunkow, któreście z nią mieli, i w układach z wami rzecz tylko idzie o cel i interess przed waszemi przymierzami przedsięwziętey i dotąd trwaiącey woyny. — Lubo przed sześciu dopiero miesiącami zerwana została zasłona, która pokrywała taiemne zamiary ostatniey woyny, prawdą wszelako iest, iż

ląd zostaie w pokoiu. Celnieyszy wasz sprzymierzeniec Austrya, zrobiła oddzielny pokoy. Prussy, których armiia zostawała przez czas nieiaki na stopniu woiennym, zawarły z nami zaczepne i odporne przymierze. Szwecya nie zasługuie wcale bydź tu wspomnianą. Co zaś do Rossyi, znaydą się wprost sposoby do poiednania się. Stosownie do swey siły, nie potrzebnie ona żadney opieki, ani też pośrednictwa żadnego mocarstwa do zagodzenia zachodzących pomiędzy nami sporow. Będąc zaś oddaloną nie może nam wcale szkodzic, zaczem stan woyny lub pokoiu z tem mocarstwem zrobić tylko może pomiędzy nami odmianę w stosunkach dyplomatycznych. Gdyby więc w takim położeniu rzeczy zezwolił Cesarz na układanie się Anglii wspólnie z Rossyą, nie zrzekłżeby się swych korzyści? nie dałżeby powodu do woyny, którą szczęśliwie ukończył? nie dałżeby nakoniec pierwszeństwa Anglii, pomimo ugodzenia się iuż na rownośc? Słowem zastanow się WPan z łaski swey, Mci Panie, nad uwagami, które mam honor WPanu przywieść, z właściwą Jemu roztropnością, a przyznasz sam, iż takowy sposob układania się byłby dla nas daleko szkodliwszym niżeli woyna, niżeli nawet kongress. — W rzeczy samey, gdyby na kongressie Angliia, Szwecya i Rossya obstawały przy zasadach, które trzeciey koalicyi za podstawę służyły, czyliż Prussy, Dania, Porta, Perssya i Ameryka nie powstałyby przeciw tem zasadom i nie żądałyżby rownych praw morskich i słusznego podziału panowania na morzu? Bez wątpienia nalegano by na tym kongressie o zmnieyszenie siły Francuzkiey, lecz niemniey o zmnieyszenie siły Angielskiey. Niektóre mocarstwa żądałyby przywrocenia rownowagi na południu; ale niemniey inne żądałyby iey napółnocy. Wielka liczba zatrudniłaby się rownowagą w Azyi; ale wszystkie żądałyby rownowagi na morzu. A skoro z łona tak burzliwych naradzeń i zawikłanych interessow wynikłaby, iakiego się spodziewać należy, wypadek, byłby więc sprawiedliwy, ponieważ był w zupełności zrobiony. J. C. K. Mość oswiadczył zapewne nie raz, iż gotow iest dla publiczney spokoyności uczynić ofiary, byle tylko Angliia, Rossya i wszystkie wielkie mocarstwa skłonnemi były do uznania praw, do utwierdzenia małych państw i przyięcia zasad sprawiedliwości, umiarkowania i rowności; ale Cesarz zna aż nadto ludzi, ażeby się miał dać uwieść u roieniom i szukać w obłąkaney drodze dziesięcioletnich sporow pokoiu, przez czas, których ustawicznieby się woyny toczyły, i cel iego niepewnym i coraz trudnieyszym czyniły. Wypadłaby nakoniec potrzeba porzucić ten sposob układania się, iak działo się w Utrechcie znudzić sprzymierzyńcow przez nieskończone i nieużyteczne spory, rozpocząć poiedyncze układy i zrobic nakoniec oddzielny pokoy dla siebie i swych sprzymierzyńcow, iak na ow czas zrobiono, który wszystkie mocarstwa uznały. Dogodniey więc iest, aby teraz nie w 10 lat dwa mocarstwa Angliia i Francya uprzątnęły nieporozumienia, które ie różnią, i przepisały zaraz swe prawa i porozumiały się względem interessow swych przyiacioł. Dla wytłomaczenia się krotko, Mci Panie, nie widzę do rozpoczęcia proponowanych układow, iak trzy tylko sposoby. Układy z Angliią i iey sprzymierzyńcami, których przez trzecią koalicyą pozyskała; układy z wszystkiemi mocarstwami Europy, do których należeliby i Amerykanie; układy z samą Angliią. Pierwszy sposób iest niepodobny, ponieważ zezwoliłby przez to Cesarz na wpływ trzeciey koalicyi, którey iuż nie ma, i czyniłby układy nieiako zwycięzca, ale iako zwyciężony. Drugi sposób uwieczniłby

woynę, ponieważ przez pretensye i namiętności, które miałyby otwarte pole do popisywania się, zerwaneby zostały układy po kilku latach nadaremnych sporow. Trzeci iest więc iedyny, którego mocarstwa chcące szczerze pokoiu życzyć powinny. J. C. K. Mość iest przekonany, iż słuszne i umiarkowane uczucia, które z ukontentowaniem postrzega w sposobie tłomaczenia się i mowie Ministrow J. K. Mci Angielskiey, przyłożą się podług iego życzenia do uczuciow pokoiu, których chce dać dowody nietylko swem przyiaciołom, ale i nieprzyiaciołom, i uwolnic ludy od niszczącey woyny, i zobaczyć nakoniec z proponowanych układow wynikaiący pokoy, którego iedynie pragnie. — Przyymiy WPan, Mci Panie, &c.

Podp. *K. M. Talleyrand, Xżę Benewentu.*

W Londynie na ulicy Downik d. 21 *Kwietnia* 1806. "Mci Panie! Onegday odebrałem list JW. Pana pod d. 16 t. m. pisany. — Przeczytawszy go kilkokrotnie z naywiększą uwagą, nie znayduię w nim żadnego gruntownego powodu, do nakłonienia naszego rządu do odmiany wyrzeczonego iuż mniemania, to iest, iż wcale nie mogą mieć mieysca układy, do którychby wchodziła razem Rossya iako strona. — Żądamy pokoiu, ale nie możemy nic żądać, coby się sprzeciwiało albo powadze naszego Monarchy, albo uwłoczyło honorowi i interessom narodu. — Gdybyśmy więc układali się bez Rossyi, mielibyśmy sobie do wyrzucenia, z powodu ścisłych związkow, które nas z tem mocarstwem łączą, iż nie dotrzymuiemy sumienney wiary, którą się szczycimy; niemniey rozumiemy z drugiey strony, iż obstaiąc przy żądaniu przypuszczenia Rossyi do układow, nie naruszamy wcale przyiętey zobopolnie zasady rowności. — Gdy trzey pełnomocnicy razem się zeydą, iakże mniemać można, iż większością głosow nic stanowić nie potrafią? lub żeby takowe zgromadzenie miało podobieństwa do powszechnego kongressu? Umawiac się wprawdzie tylko będą z iedney strony Francya, z drugiey dwa sprzymierzone stwory; ale ieżeli nadto, poczytanoby za wielką korzyść, iż w podobnym zdarzeniu stawa dwoch przeciw iednemu, tedy nic przeciw temu nie będziemy mieli, gdy przybierzecie także z swey strony iednego z sprzymierzyńcow, którego za naydogodnieyszego uznacie. — Pragnąć szczerze uniknąć nieużytecznych sporow, nie rozwodzę się przeto względem skutkow, które JW. Pan z zdarzeń ostatniey woyny wywodzisz. Chcę tylko namienić, iż nie widzę przyczyny dla czego miałoby upadać przymierze pomiędzy mocarstwami, dla tego, że iedno z nich przez nieszczęścia od niego oderwane zostało.

(*Reszta potem.*)

Dokończenie urzędowych pism względem zamknięcia wysp Angielskich i przedsięwziętych przeciw Anglii środkow.

Posellstwo Cesarza Jmć i Króla Włoskiego do Senatu.

"Senatorowie! W okolicznościach, w iakich się powszechne interessa Europy znayduią, chcemy Wam i narodowi dać poznać zasady, iakie przyięliśmy za skazowkę naszey polityki. —— Nasze nadzwyczayne umiarkowanie po każdey z trzech poprzedzaiących woien, zrodziło ostatnią woynę. Tak więc w 9 miesięcy po znis czeniu trzeciey koalicyi, w 9 miesięcy po świetnych zwycięztwach, któremi nas Opatrzność obdarzyła, i które zapewnic miały długą spokoyność na stałym lądzie, przymuszeni byliśmy walczyć przeciw czwartey koalicyi. Wpływ Anglii rozciąga się do wielkiey liczby gabinetow Europeyskich, i bez trwałego pokoiu z tem mocarstwem nie może nasz lud cieszyć się dobrodzieystwem po-

koiu, co ieſt pierwszym celem naszych prac i iedynem zamiarem naszego życia. Pomimo tryumfuiącego naszego położenia, nie zważaliśmy w oſtatnich układach z Angliią ani na wyniosły iey sposób mowienia, ani na żądane od nas ofiary. Uſtąpiliśmy iey wyspę Maltę, do ktorey przywiązany był rownie honor woyny, gdyż ią Angliia w brew traktatom zatrzymała i była pierwszą przyczyną do woyny. Zezwoliliśmy, aby Angliia procz Ceylonu i ogromnego państwa Mysory, zatrzymała także przylądek Dobrey nadziei. Lecz wszyſtkie nasze uſiłowania na nic ſię przydały, gdy gabinet naszych nieprzyiaciół przeſtał ſię rządzić szlachetną ambicyą, nie chcąc połączyć dobra świata z teraźnieyszą i przyszłą szczęśliwością swey oyczyzny; iakoż nie ma trwałey szczęśliwości dla Anglii, ieżeli gruntuie ſię na przesadzoney i niesłuszney polityce, uſiłuiąc 60 millionom mieszkańcom, swem ſąſiadom, ktorzy są bogaci i odważni wydrzeć wszelki handel i żeglugę. Zaraz po śmierci pierwszego miniſtra Angielſkiego poſtrzegliśmy, iż przy ciągnieniu daley układow nie ma Angliia innego zamiaru, iak pokryć przyduszoną zaraz w poczęciu czwartą koalicyą. —W nowym tem położeniu rzeczy przyięliśmy za nieodmienną zasadę naszego poſtępowania; nie uſtępować poty z Berlina, Warszawy i prowincyy, które mocą oręża doſtały ſię w nasze ręce, poki powszechny pokoy nie będzie zawarty, poki Hiszpańskie, Hollenderskie i Francuzkie osady nie będą powrocone, poki państwo Ottomańskie nie będzie ugruntowane, i poki zupełna niepodległość tego wielkiego państwa, iako naypierwszy intereſs naszego ludu, nie będzie niezdownie zaręczona. — Ogłoſiliśmy wyspy Angielskie w ſtanie zamknięcia, i przedſięwzięliśmy przeciw nim środki, na które oburza ſię nasze serce. Z przykrością przezwyciężyliśmy ſię do uczynienia zawisłym intereſsu prywatnych osob od kłotni Królow, i po tylu wiekow poloru do zwrocenia ſię do zasad, które noszą znamię barbarzyńſtwa pierwszych wiekow. Lecz dla dobra naszych ludow i naszych sprzymierzyńcow, zniewolonemi zoſtaliśmy użyć przeciw wspólnemu nieprzyiacielowi tego samego oręża, którego on przeciwko nam używa. — Poſtanowienie ninieysze, wypływaiącego iedynie z prawa odwetu, nie ieſt skutkiem ani namiętści, ani nienawiści. Co po zniszczeniu trzech koalicyy, które tyle przyłożyły ſię do chwały naszych ludow, ofiarowaliśmy, ofiaruiemy ieszcze i teraz, chociaż oręż nasz tyle nowych odniosł zwycięztw. Jeſteśmy gotowemi zawrzeć pokoy z Angliią, ieſteśmy gotowemi zawrzeć go z Roſſyą i Pruſſami; lecz na takich tylko zasadach, aby nikt, ktokolwiek bądź, nie przywłaszczał sobie prawa wyższości względem nas, tudzież, aby osady macierzyńskiemu kraiowi powrocone zoſtały, i handel nasz i przemysł w całey obszerności zaręczone były. — Jeżeli ninieysze rozporządzenia odwleką na czas nieiaki przywrocenie powszechnego pokoiu, tedy ta przewłoka iakkolwiek będzie krótka, zdawać ſię będzie naszemu sercu bardzo długą. Lecz przekonanemi ieſteśmy, że ludy nasze oddadzą sprawiedliwość powodom mądrey naszey polityki, i uznaią razem z nami, ze poiedyńczy pokoy ieſt tylko zawieszeniem oręża, przez które tracąc nabyte korzyści, daiemy nowy powod do woyny, i że Francya w powszechnym tylko pokoiu znaleść może swoie szczęście. — Znaydujemy ſię w iednym z tych czasow, które są ważne dla losow narodu. i lud Francuzki okaże ſię godnym przeznaczenia, które go oczekuie. — Uchwała Senatu, którąśmy Wam nakazali przełożyć, i która w pierwszych mie-

śiącach nowego roku oddaie do naszego rozrządzenia popis 1807 roku, który zwykliśmy po inne czasy w miesiącu Wrześniu dopiero uskuteczniać, będzie zapewne od oycow i dzieci z pośpiechem wykonana. I mogłżebyśmy w pięknieyszey chwili wezwać młodych Francuzow do oręża? Wszakże dla dostania się do swych chorągwi, muszą przebydź stolice naszych nieprzyiacioł i place boiu, wsławione zwycięztwem ich starszych braci. — Działo się w Berlinie d 21 Listopada 1806.

Podp. *Napoleon.*

Z rozkazu Cesarza

Hugo B. Maret, Minister sekretarz stanu.

Wiadomości Woienne.

Wypis z 36 dziennika armii Francuzkiey. W Poznaniu d. 1 Grudnia 1806.

" Głowna kwatera W. Xcia Bergskiego znaydowała się d. 27 Listopada w Łowiczu. Jenerał Benningsen, naczelny dowodzca armii Rossyyskiey, kazał rzekę Bzura, w celu zabronienia Francuzom wniyścia do Warszawy, przedniey straży osadzić. Podiazdy zetkały się d. 26 z sobą, i Rossyanie zostali odparci. Jenerał Beaumont przeprawił się pod Łowiczem za Bzurę, kazał most znowu postawic, zabił lub poranił kilkunastu husarow Rossyyskich, zabrał kilkunastu kozakow w niewolą i ścigał ich aż pod Błonie. D. 27 potykały się niektóre podiazdy na pałasze; Rossyanie byli ścigani i zabrano kilku w niewolą.

D. 28 pod wieczor wszedł W. Xżę Bergski z swoią jazdą do Warszawy. Na zaiutrz d. 29 wszedł korpus Marszałka Davoust. Rossyanie cofnęli się za Wisłę i spalili most na Pradze. "

Głowna kwatera Cesarza Francuzow znaydowała się ieszcze d. 12 Grudnia w Poznaniu.

Kraie Xcia Reuss otrzymały na prozbę panuiącego Xcia Reuss LI. w Ebersdorf pod d. 16 Listopada list bezpieczeństwa od Cesarza Jmć i Króla Napoleona, na mocy którego wzięte są rzeczone kraie w iego opiekę i wolne są od wszelkich kontrybucyy. Woyskowy zaś, którzby się poważył krzywdzić na osobie lub maiątku poddanego Xcia Reuss, lub żądać kontrybucyi, ma bydz aresztowany i przed sąd stawiony.

Pod d. 29 Listopada wydane w Lipsku zostało następuiące rozporządzenie:

Audytor rady stanu, Intendent Lipskiego cyrkułu, rozporządza:

Art. 1. Wewnętrzny handel iest wolny, wyiąwszy towarami i innemi przedmiotami w poniższych artykułach oznaczonemi.

Art. 2. Wszelka własność, iakiego bądź gatunku, należąca do poddanych Angielskich, wszelki towar Angielski; lub z iey rękodzielni lub osad pochodzący, podpada stosownie do wyroku pod d. 21 Listopada artykułow 4 i 5 konfiskacie, i nakazuie się wszystkim celnikom, aby go chociażby nawet był paszportem opatrzony zatrzymali.

Art. 3. Wszystkim rogatkowym i celnym pisarzom nakazuie się, aby ściśle przetrząsali wszystkie wychodzące i przychodzące bryki z towarami, i każdy towar należący do Angielskiego poddanego lub z Angielskich rękodzielni pochodzący, zaraz zatrzymywali i o tem tak Jeneralnemu kommendantowi, iako też Intendentowi donosili.

Art. 4. Rogatkowi i celni pisarze, iako też wyższi cywilni urzędnicy obowiązani są pod własną odpowiedzią wykonać ninieysze rozporządzenie, które w obu językach ma bydź wydrukowane, ogłoszone i po wszystkich publicznych mieyscach, a mianowicie po bramach i celnych domach poprzylepiane.

Podp. *Treilhard, Intendent Lipskiego cyrkułu, Villemanzy, Jeneralny administ. skarbowy zdobytych kraiow między Elbą i Renem.*

Widział i zezwolił.

Rene, Jeneralny Dowodzca.

DODATEK

DO № 1.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 4. STYCZNIA 1807.

Z Berlina d. 26. Grudnia.

Do pamiętnych audyencyy, które tu Cesarz Napoleon dawał, należy także audyencya, którą d. 28 Listopada dał połączonemu duchowieństwu wszystkich w Berlinie religiy, kazawszy go sobie przełożonym dwoch kościołow PP. Mallow i Thulemeier przedstawić. Senior reformowanego duchowieństwa, Erman, miał do Cesarza przemowę, która pochodziła z serca i wchodziła znowu do serca. Z nayw iększym rozrzewnieniem wyraził szanowny starzec przychylność do Króla, i życzenie oglądania go znowu iak nayprędzey w swey stolicy i zakończył rzecz swoią wyrazem: *Domine! salvos fac reges!* Cesarz przyiął iego oświadczenia łaskawie, a uważaiąc, że mowca za nadto dobrze na cudzoziemca mowi po francuzku, rzekł do niego, że musi bydź Francuzem. Wyznał Erman, że iest potomkiem wyszłych z Francyi przez odwołanie edyktu Nantskiego Francuzow, i przytoczył wyrazy Fryderyka II. względem gwałtownego i niepolitycznego postępku Ludwika XIV, co słuchał Cesarz z uwagą i widocznym ukontentowaniem. Daley żądał Cesarz wiedzieć rożnicę między Lutrami i Kalwinami, i zdawał się bydź kontent z odpowiedzi, że ta różnica mało teraz iest zważana. W wszystkich zaś pytaniach okazywał dokładną wiadomość tak politycznych, iako też kościelnych stosunkow Berlina i całego kraiu Pruskiego, i oświadczył iż 10 do 12,000 znayduiących się w Berlinie potomkow wychodniow z Francuzyi, nie powinni się wyrzekać dawney oyczyzny. Tak na początku iako i przy końcu audyencyi napominał obecnych duchownych, aby napominali lud w duchu Ewangelii do posłuszeństwa i cierpliwości, i przypomniał im wielkie przykazanie: "Oddaycie Cesarzowi, co iest Cesarskiego."

Z Neapolu d. 11. Listopada.

Wczoray po południu zgromadził się nadzwyczaynie tuteyszy sąd kryminalny, przed którym stawiony był przy wielkim natłoku ludu Brat Diabeł. Przeczytano mu akt oskarżenia i pozwolono wybrać sobie obrońcę. Adwokat iego miał na obronę iego mowę, ale ta nie poruszyła wcale sędziow; skazany iednomyślnie na śmierć został, i dziś po południu na wielkim rynku w obecności Lazaronow obwieszony.

Z Ulmu d. 4. Grudnia.

Będący tu przez 13 miesięcy Francuzki lazaret wyniosł się od 20 Paźdz: ztąd zupełnie. Wyzdrowieli żołnierze udali się z wszyst-

kiemi osobami, należącemi do lazaretu i kommissoryatu, za armiią, a chorzy, którzy są bez nadziei wyzdrowienia przewiezieni są do Strazburga. — Od 10 Września 1805 aż do 15 Listopada miało miasto Ulm na kwaterze Austryackich, Francuzkich i innych woysk na dnie rachuiąc:

Jenerałow	1,938.
Sztabowych officerow . . .	18,117.
Niższych officerow	110,227.
Administratorow i kommissarzow	11,227.
Żołnierzy	1,115,821.
Ogółem .	1,257.375.
Koni	263,492.

Od 15 Lutego roku bieżącego, od czasu iak rząd Bawarski przyiął na siebie żywienie woysk Francuzkich. Wydano kwatermistrzom miasta Ulmu i iego okolic dla Francuzkiego woyska 609,437 porcyy mięsa i chleba. Do lazeretu osobno 58,456 funtow mięsa, a 47,502 porcyy chleba. Owsa 200,044 miar, siana 58.744 cent i 18,627 cetnarow słomy.

D O N I E S I E N I A.

Przez C. K. Sąd Szlachecki Lubelski, nieprzytomny tu P. Jakob Zawisza, i z mieysca zamieszkania niewiadomy, na wstawienie się przydanego sobie obrońcy Adwokata Ratyńskiego, ninieyszym publicznym Edyktem powołuię, aby się w terminie prawnym 6 miesięcy oświadczył, czyli pozostałego po swoim oycu Michale Zawiszy dziedzictwa, względnie innych sukcessorow na siebie spadłego, dostąpić lub zrzec się chciałby, inaczey bowiem stosownie do §. 624 ustawy cywilney części 2giey postąpiono będzie.

Jakób Kulczycki.
Dostenberg.
Wolf.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi zachodniey Dan w Lublinie dnia 17. *Listopada* 1806.
Klimaszewski.

Per C. R. Judicium Criminale Cracoviense medio præsentis edicti singulis quorum interest palam, notumque redditur: in Deposito huiati, summam ultra 6000 fl. rhn. hærere, quæ utut a quodam Joseph Chmielowski, ex Borussia Meridionali hanc in Provinciam profugo, occasione illius apprehensionis, jam anno 1801 recepta fuerit, hucdum tamen Dominus illius ignotus est. Proinde concernens Dominus ad hujus Summæ intra anni terminum probandum Dominum, hisce invitatur, eam secus nemine intra hunc anni terminum jus suum eatenus deducente, pecunia hæc elapso præscriptionis tempore fundo Criminali addicetur.

Datum Cracoviæ die 26. Novembris 1806.

J. Strański Judex Crimin.
Josephus Siekierski Assesor.
Aloys: Georgius Paduch Assesor.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie oznaymuią Edyktem niniejszym publicznym Panom Michałowi i Józefowi Szablowskim tu w kraiu nieprzytomnym: że matka ich Salomea z Olechowskich Szablowska dnia 16 Kwietnia 1805 roku umarła; że testament przez nią zrobiony dnia 1 Czerwca publikowano, i że inwentarz maiątku w summie 25 669 zł. pol. potrąciwszy długi, oszacowanego przez Komornika iest nadesłany. Dla czego nieprzytomnych tu w kraiu o tym przypadku śmierci uwiadomiaiąc, oniż wzywaią się: ażeby w C. K. Sądach tuteyszych iako w instancyi pertraktuiącey deklaracyą swoię względem objęcia dziedzictwa w terminie prawem przepisanym podali. Dan w Krakowie 11 Listopada 1806.

Jozef de Nikorowicz.
Karol de Reinheim.
Vlach.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachodniey.
Elsner.

Ces Król. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey wzywaią tym Edyktem wszystkich, którzy sądzą że przeciw massie ś. p. Franciszka de Rumberg Runtschner a Konsyliarza Gubernialnego Krakowskiego pretensye prawem pożyczki formować mogą, stosownie do §. 631. Części II. Ustawy Cywilney: ażeby albo sami osobiście, albo przez specyalnego do tey czynności Plenipotenta na dniu 27 miesiąca Maia 1807 roku o godzinie 9 z rana, w Ces. Król. Sądach tuteyszych staneli, i prawa swoie do kommisyi przeciw ustanowionemu na ten koniec zastępcy massy Adwokatowi Niemetzowi tym pewniey zgłosili; gdyż inacey podług prawa tym, którzy staną zadosyć uczynienie, ile massa wystarczać będzie, nastąpi, ci zaś, którzy nie staną, do reszty z massy pozostałey odesłani będą.

W Krakowie dnia 4 Listopada 1806 roku.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich.

Ignacy Korzeniewski we wsi Podlesiu Cyrkule Kieleckim dnia 30 Czerwca 1802 roku zmarły, ustanowił ostatniem woli swoiey rozporządzeniem dziedzicem pozostałego maiątku swego synowca od brata Stanisława Korzeniowskiego, (który podług relacyi Komornika Borzykowskiego na Rusi w mieyscu iednak niewiadomem mieszka) idącego Testatorowi z imienia chrztu nieznanego, ale po Jozefie Korzeniowskim urodzonego. Gdy zaś ten ustanowiony dziedzic deklaracyi swey względem obięcia lub zrzeczenia się dziedzictwa tego do C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich iako do instancyi maiątek po zmarłym Ignacym Korzeniowskim pertraktuiąey dotąd ieszcze nie podał, a mieysce mieszkania nie iest wiadome, Edyktem przeto niniejszym wzywa się aby iako dziedzic wylegitymował i deklaracyą względem obięcia lub zrzeczenia się dziedzictwa naydaley w przeciągu lat trzech niedziel ośmnastu podał, bo inaczey będzie uważany iako zrzekaiący się tego dziedzictwa.

W Krakowie dnia 17 Listopada 1806.

Jozef de Nikorowicz.

Z Rady Ces. Król. Sądow Szlacheckich Galicyi Zachodniey
Pauminger.

Dianotty i Mainoni w Krakowie i w Lwowie maią w naynowszym guście powozy Wiedeńskie, karety na cztery osoby, bastardy, bomby i koczyki za słuszną cenę do przedania.

Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa Galicyi Zachodniey, Panu Janowi Kisy niniejszym obwieszczeniem wiadomo czyni, iż Marciu Czayka do tuteyszego Magistratu Krakowskiego przeciw niemu w sprawie względem zapłacenia summy zł. ryń. 112 z prowizyą tyle drugie wynoszącą żałobę podawszy, o sądową pomoc co sprawiedliwość wymaga dopraszał się. — Gdy zaś Magistrat tuteyszy dla niewiadomego iego pomieszkania mieysca, albo wcale w Ces. Kr. dziedzicznych kraiach nie znaydowania się, iemu tu będącego adwokata P. Kłossowskiego z iego niebespieczeństwem i kosztem za zastępcę postanowił, z którym zaczęta sprawa podług ustawy sądowey dla C. K. kraiow przepisaney prowadzona i rozsądzona będzie; przeto tenże niniejszemi w tym zamiarze napomina się, ażeby w czasie przyzwoitym albo sam stanął albo zastępcy ustanowionemu, ieżeliby iakowe miał prawne dowody wcześnie przesłał, albo nakoniec innego ktoregokolwiek pełnomocnika obrał i tuteyszemu sądowi oznaymił, zgoła stosownie do przepisow tych przyłożył prawnych środków, którehy ku swey obronie zanaypotrzebnieysze upatrywał, ile że przeciwnie z iego spóźnienia zapaść mogące skutki sobie samemu przypisać będzie powinien. Tak bowiem opiewaią przepisane dla C. K. kraiow prawa.

Gollmayer.
Krzyżanowki.
Kozłowski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 28 *Listopada* 1806.
Majewski.

J. C. K. Mość Dekretem swoim dnia 15 ***t. m. pozwolić, raczył, ażeby obywatele połowę zebraney pszenicy za Certifikatem cyrkularnym, i za opłacać się maiącym cłem po*** 10

kr. od mecy, albo 20 kr. od korca w monecie konwencyonalney za granicę wywiezli, gdzie oraz rozporządzenie cyrkularzem dnia 30 Augusta r. b. względem podwyższenia 50 procentowego cła na pszenicę się umarza.

Z C. K. Urzędu Cyrkularnego Krakowskiego.
W Krakowie dnia 30. Grudnia 1806.

Sąd Margrabstwa Pińczowskiego Staroz. Jakóbowi Manelowiczowi niniejszym Edyktem oznaymuie, iż przeciw niemu u tuteyszych Sądow Ur. Józef Lewiecki względem zapłacenia 4042 zł. ryn. 15 kr. żałobę podawszy o sądową pomoc doprasza się. — Sąd którego mu mieysce pomieszkania iego niewiadome, i gdy może wcale w C. K. dziedzicznych kraiach się nie znayduie, z iego niebezpieczeństwem i kosztem P. Tomasza Możdzyńskiego za kuratora postanowił, w którym zaczęta sprawa podług ustawy sądowey dla Galicyi Zachodniey przepisaney prowadzona i rozsądzona będzie; przeto o tem wszystkim wspomniony Jakób Manelowicz niniejszym publicznym Edyktem na ten koniec się uwiadomia, ażeby w czasie przyzwoitym albo sam stanął i swoie prawne dokumenta ustanowionemu zastępcy przełożył, alboliteż sobie innego zastępcę obrał, i onegoż niniejszemu Sądowi mianował, oraz aby przyzwoitemi sądowemi krokami, któreby ku swey obronie potrzebne upatrywał, sobie postąpił, ile że skutki z swego spóźnienia pochodzące sobie samemu przypisać będzie winien. — Dan w mieyscu Sądow Margrabstwa w Pińczowie d. 29 Listopada 18 6.

Adam Marciszewski, Sędzia Marg. Pin.

Z Strony Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa niniejszym obwieszczeniem do powszechney podaie się wiadomości, iż do całego maiątku ruchomego i nieruchomego w tey prowincyi znayduiącego się, po niegdy Maryannie z Kromerow pierwszego małżeństwa Zakulska drugiego Michalczewska pozostałego, zbieg wierzycielow z urzędu otwarty został, przeto wszyscy wierzyciele ktorzyby do Massy wspomnioney pretensye iakie mieć sądzili niniejszemi przypozywaią się, ażeby aż do dnia 4tego Lutego 1807 też przez podawane w sposobie processu ordynaryinego przeciwko ustanowionemu Massy zastępcy Panu kuratorowi Adwokatowi Nemeczowi tuteyszemu magistratowi tym pewniey oznaymili, i w nich nie tylko rzetelność żałoby swoiey, lecz i prawo mocą którego w tey lub owey klassie umieszczonemi bydź pragną mocno udowodnili, gdyż inaczey po upłynieniu tego terminu nikt słuchanym nie będzie, i ci ktorzy do tegoż czasu pretensyi swych w tuteyszym Sądzie nieoznaymili względem massy uniwersalney obciążonego ruchomego i nieruchomego maiątku teraz będącego i przybydź mogącego, iakożkolwiek ten przez wierzycieli oznaymionych wyczerpnionym zostanie, bez żadney excepcyi wyłączonemi zostaną, chociażby im w rzeczy samey prawo wynadgrodzenia należało, albo iakąkolwiek rzecz z massy prawem własności windykować mieli, lub choćby żeby ich przez zastaw lub hypotekę zabezpieczona była tak dalece, iż podobni kredytorowie, ieżeliby co massie winni byli, niezważaiąc na to, iż maią prawo wynadgrodzenia własności zastawu albo hypoteki, dług massie należący zapłacić będą obowiązanemi i zniewolonemi. —— Mimo tego wszystkim ogólnie i każdemu w szczególności z wierzycielow dzień 5 Lutego 1807 godzina 9 ranna tym celem przeznacza się, ażeby stanąwszy albo osobiście, albo przez umocowanych pełnomocnikow przed tuteyszym Magistratem kuratora dobr tym czasowo w osobie P. Ignacego Kromera ustanowionego albo potwierdzili, albo innego ustanowili, razem i deputacyą kredytorow obrali i obranym tak kuratorowi dobr iako i deputatowi wierzycieli władzę ich ograniczyli, a to tym pewniey, gdyż w przeciwnym razie, ieżeliby nikt z wierzycieli w wyznaczonym terminie nie stawił się, Magistrat tuteyszego C. K. Stołecznego Miasta Krakowa kuratora dobr i deputatora na niebezpieczeństwo wszystkich niestawiaiących się obierze i ich władzę oznaczy; dla tego do obwieszczenia każdy unikaiąc własney szkody stosować się ma, tak bowiem opiewaią przepisane prawa.

Gollmayer.
Łodziński.
Hirschberg. Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 21 Listopada 1806.
Michiński.

(Przy dzisieyszey Gazecie znaydaie się drugi Dodatek.)